

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	LA JANA
Direcció	
Edifici	Parròquia de Sant Bertomeu

Campanes desaparegudes

Nom	La Bertomeua (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 94 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)481 kg
Fonedor	DE BRACON, JUAN
Any fosa	1588
Descripció	
Fotos	3
Tocs	
Conservació, manteniment	Refosa en 1982.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Campanes actuals

Nom	Maria dels Àngels (1)
Localització	Sala de les campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 73 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)225 kg
Fonedor	ROSES E HIJOS, VICENTE
Any fosa	1900
Descripció	La campana té diversos triangles decorats al terç que componen una serie de garlandes. També al terç trobem una inscripció amb l'advocació a la qual està dedicada i l'any de fosa: "MARIA DE LOS ANGELES AÑO 1900". A mig té una creu amb pedestal i el monograma de Maria.
Fotos	10
Tocs	No es toca.
Conservació, manteniment	BADADA. Està instal·lada a una de les finestres de la sala de les campanes amb truja de ferro de la foneria de Salvador Manclús del Grau de València i mecanitzada amb motor de vol continu. Li falta un fragment important al llavi i té un badat que avança cap al mig. Disposa d'un batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.

Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un immoble protegit (Bé de Rellevància Local). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	El precari estat de conservació del conjunt fa urgent la restauració de la campana. Es descarta la seua refosa i caldrà soldar-la per una empresa especialitzada. Igualment cal canviar la truja de ferro per altra de fusta de perfil tradicional local. El motor s'ha de canviar per altre d'impuls que permeta el toc manual i imite la forma tradicional de tocar.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	01-09-2018

Nom	Sants de la Pedra (2)
Localització	Sala de les campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 88 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)395 kg
Fonedor	
Any fosa	1770
Descripció	La campana té una simple inscripció en espanyol al terç amb les dos advocacions a les quals està dedicada i l'any de fosa: "PATRONOS S? ABDO? YSE?E?T A?O I770". Correctament seria: "PATRONOS SANTOS ABDON Y SENENT AÑO 1770". Al mig té una creu amb pedestal. Tot i que no indica el nom del fonedor, podria ser obra d'un fonedor càntabre. La lletra A presenta en lloc d'un pal recte una forma de triangle invertit, motiu habitual als fonadors càntabres de l'època.
Fotos	7
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Està instal·lada a una de les finestres de la sala de les campanes amb truja de ferro de la foneria de Salvador Manclús del Grau de València i mecanitzada amb motor de vol continu i electromall monofàsic que colpeja molt baix i podria trencar la campana. Disposa d'un batall antic, lligat i reforçat amb cable de seguretat. Té alguns graffitis al seu interior.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un immoble protegit (Bé de Rellevància Local). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	La instal·lació actual no afavoreix la conservació de la campana ni té cap vinculació amb la tradició local, per tant devia ser restaurat el conjunt. La campana s'ha de baixar del campanar per netejar-la per dins i per fora, canviant la truja de ferro per altra de fusta de perfil tradicional local. El motor s'ha de canviar per altre d'impuls que permeta el toc manual i imite la forma tradicional de tocar.
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	26-05-2026

Nom	Sant Jacint (3)
------------	------------------------

Localització	Sala de les campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 89 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)408 kg
Fonedor	MANCLÚS, SALVADOR
Any fosa	1982
Descripció	La campana té una inscripció al terç amb l'advocació a la qual està dedicada: "SAN JACINTO". També al terç disposa d'una garlanda amb motius religiosos i aquesta inscripció: "CONMEMORACIÓN DE LA VENIDA DEL PAPA JUAN PABLO II A ESPAÑA AÑO 1.982". Al mig té un crucifix i la marca de fàbrica: "FUNDICION / DE / SALVADOR MANCLUS / C. INDUSTRIA 37 / VALENCIA". També al mig disposa d'aquesta inscripció amb els noms del rector i l'alcalde: "SIENDO CURA ARCIPRESTE / D FRANCISCO GARCIA ROCA / Y ALCALDE D MARCELINO BELTRAN BALAGUER".
Fotos	11
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Està instal·lada a una de les finestres de la sala de les campanes amb truja de ferro de la foneria de Salvador Manclús del Grau de València i mecanitzada amb motor de vol continu i electromall monofàsic. Disposada d'un batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un immoble protegit (Bé de Rellevància Local). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	La instal·lació actual no afavoreix la conservació de la campana ni té cap vinculació amb la tradició local, per tant devia ser restaurat el conjunt. La campana s'ha de baixar del campanar per netejar-la per dins i per fora, canviant la truja de ferro per altra de fusta de perfil tradicional local. El motor s'ha de canviar per altre d'impuls que permeta el toc manual i imite la forma tradicional de tocar.
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	26-05-2026

Nom	La gran (4)
Localització	Sala de les campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 111 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)792 kg
Fonedor	GUITARTE, JOSEP
Any fosa	1736

Descripció	<p>La primera presa de dades va documentar aquesta inscripció: "+ CHRŠ + VICIT + CHRŠ + REGNAT + CHRŠ + IMPERAT + CHRŠ + AB OMNI MALO FVLGVRE ET TEMPESTATE NOS DEFENDAT / ANNO + I736 / JOSEP GVITARTE / DE / CANTAVIEJA / ME FECIT".</p> <p>La documentació fotogràfica mostra que el nom de Crist està representat amb les abreviatures greges (XPS) i no les llatines (CHRŠ). Per tant la inscripció del terç diu així: "? XPS ? VINCIT ? XPS ? REGNAT ? XPS ? IMPERAT ? XPS ? ABOMNIMALOFVLGVRE ET TEMPESTATE NOSDEFENDAT". Aquesta correctament seria: "XPS VINCIT XPS REGNAT XPS IMPERAT XPS AB OMNI MALO, FULGURE ET TEMPESTAT NOS DEFENDAT". En valencià es tradueix així: "CRIST VENÇ, CRIST REGNA, CRIST IMPERA, CRIST ENS DEFENSA DE TOT MAL, LLAMP I TEMPESTAT". Pareix que aquesta expressió procedeix de les anomenades aclamacions Carolines, emprades en el segle VIII a França, i posteriorment utilitzades com l'himne oficial de ràdio Vaticà en el segle XX. A més hi ha una referència explícita a la protecció enfront de mals no sols espirituals, sinó també per a fenòmens atmosfèrics adversos. També al terç té quatre imatges religioses: una Mare de Déu, un fragment de l'Adoració dels Reis, una Santa Bàrbera i una imatge que podria correspondre amb Sant Bertomeu. Baix d'aquestes imatges hi ha una sanefa amb motius vegetals (fulles).</p> <p>Abans d'aquestes inscripcions i imatges té sis anses decorades amb motius antropomorfs. Al mig té una creu amb pedestal i dos segells i aquesta inscripció amb l'autor: "JOSEPHGVITARTE / DE / CANTAVIEJA / ME FECIT". Aquesta combina l'espanyol i el llatí i es tradueix així: "JOSEP GUITARTE DE CANTAVIEJA EM VA FER".</p>
Fotos	16
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Està instal·lada a una de les finestres de la sala de les campanes amb truja de ferro de la foneria de Salvador Manlús del Grau de València i mecanitzada amb motor de vol continu i electromall monofàsic. Disposa d'un batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un immoble protegit (Bé de Rellevància Local). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	La instal·lació actual no afavoreix la conservació de la campana ni té cap vinculació amb la tradició local, per tant devia ser restaurat el conjunt. La campana s'ha de baixar del campanar per netejar-la per dins i per fora, canviant la truja de ferro per altra de fusta de perfil tradicional local. El motor s'ha de canviar per altre d'impuls que permeta el toc manual i imite la forma tradicional de tocar.
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	26-05-2026

Información completa: [Parròquia de Sant Bertomeu - \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (30-06-2026)